KEHITTÄMIS- JA SELVITYSEHDOTUS 3.11.2026

Pohjanmaan hyvinvointialueen HYTE- ja yhdyspintojen jaostolle

Asia: Ikäihmisten ympärivuorokautisen palveluasumisen toimintakyvyn, hyvinvoinnin ja osallisuuden vahvistaminen

Perustelut

Ikäihmisten ympärivuorokautisen palveluasumisen tulee turvata laadukkaan hoivan lisäksi asukkaiden toimintakyky, itsemääräämisoikeus, sosiaaliset suhteet, osallisuus ja mielekäs arki. Asumisyksikkö on asukkaan koti.

Kuntouttava työote ja kinestetiikka tukevat asukkaiden jäljellä olevia voimavaroja, omatoimisuutta ja osallistumista päivittäiseen elämään. Niiden toteutumista ja vaikuttavuutta tulee seurata järjestelmällisesti ja yhdenvertaisesti kaikissa yksiköissä.

Kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukeminen edellyttää myös moniammatillista yhteistyötä, sosiaalihuollon näkökulman vahvistamista sekä järjestöjen, vapaaehtoistoimijoiden ja oppilaitosten osaamisen hyödyntämistä.

Kehittämiskokonaisuudet

1. Kuntouttava työote ja kinestetiikka

Selvitetään toimintatapojen toteutuminen, henkilöstön osaaminen, kuntoutuspalvelujen saatavuus sekä toimintakyvyn seuranta hyvinvointialueen omissa ja ostopalveluyksiköissä. Kehitetään yhteiset toimintaperiaatteet ja seurannan mittarit.

2. Moniammatillinen hyvinvointikeskustelu

Selvitetään hyvinvointikeskustelun käyttöönotto noin 4–6 kuukauden kuluttua uuden asukkaan muutosta.

Keskustelussa arvioidaan asukkaan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia, toimintakykyä, kuntoutumista, osallisuutta, ihmissuhteita ja kodikkuuden kokemusta.

Keskusteluun osallistuvat asukkaan toiveiden ja tarpeiden mukaisesti hoitohenkilöstö, sosiaalihuollon ammattihenkilö, tarvittavat kuntoutuksen ja terveydenhuollon asiantuntijat sekä asukkaan haluamat läheiset.

Hyvinvointikeskustelu täydentää asiakas- ja hoitosuunnitelmien arviointia. Merkittäviin toimintakyvyn muutoksiin reagoidaan viivytyksettä.

3. Järjestö- ja opiskelijayhteistyö

Kartoitetaan nykyinen järjestö-, vapaaehtois- ja oppilaitosyhteistyö sekä kehitetään

suunnitelmallinen yhteistyömalli.

Yhteistyöllä voidaan vahvistaa esimerkiksi ystävätoimintaa, liikuntaa, ulkoilua, kulttuuria, luontolähtöistä toimintaa, sukupolvien kohtaamisia ja yhteisöllisyyttä.

Toiminta täydentää ammatillista hoivaa eikä korvaa henkilöstön vastuulla olevia tehtäviä.

4. Hyvien käytäntöjen hyödyntäminen

Kartoitetaan yksiköissä jo käytössä olevat hyvät toimintamallit, kuten Kastanjan pienkodin kinestetiikkaosaaminen, ja selvitetään niiden laajemman hyödyntämisen mahdollisuudet.

5. Seuranta ja arviointi

Kehitetään yhtenäiset seurannan mittarit kuntouttavalle työotteelle, kinestetiikalle, hyvinvointikeskusteluille, asukkaiden kokemuksille sekä järjestö- ja opiskelijayhteistyölle.

Seuranta liitetään omavalvontaan, laadunhallintaan ja soveltuvin osin alueelliseen hyvinvointikertomukseen ja -suunnitelmaan.

Esitys HYTE- ja yhdyspintojen jaostolle

Esitän, että jaosto:

1. Pyytää ikäihmisten palveluilta yhteistyössä sosiaalihuollon, kuntoutuksen sekä osallisuus- ja yhdyspintatyön asiantuntijoiden kanssa selvityksen edellä kuvattujen kehittämiskokonaisuuksien nykytilasta.

2. Esittää yhtenäisten toimintamallien, seurannan mittareiden ja kehittämistoimenpiteiden valmistelua sekä olemassa olevien hyvien käytäntöjen hyödyntämistä koko hyvinvointialueella.

3. Pyytää, että selvitys, alustavat kehittämistoimenpiteet, vastuut ja resurssitarpeet tuodaan jaoston käsiteltäviksi kuuden kuukauden kuluessa asian ensimmäisestä käsittelystä.

4. Esittää, että tarvittavat jatkotoimenpiteet valmistellaan toimivaltaisille viranhaltijoille ja toimielimille.

Tavoitteena on vahvistaa ikäihmisten toimintakykyä, kokonaisvaltaista hyvinvointia, osallisuutta ja yhdenvertaista palvelujen laatua koko Pohjanmaan hyvinvointialueella.